

Dnr 20KS458
2021-03-11

Elin Frisk
Telefon 026-17 98 98
elin.frisk@gavle.se

Yttrande - Gävle kommuns svar på remiss av Kretsloppsplan

Nu har Kretsloppsplanerna varit på bred remiss för synpunkter och förbättringsförslag i kommunkoncernerna samt till andra myndigheter, organisationer, näringsliv och allmänhet från november 2020 tom sista mars 2021.

Gävle kommuns nämnder och styrelser hade slutdatum för remissen den 26 februari till kommunstyrelsen@gavle.se. Därefter har Övergripande planering sammanställt ett svar för hela Gävle kommun.

Gävle kommuns svar på remiss ska skickas till Gästrike Återvinnare senast den 31 mars 2021 för fortsatt revidering av dokumentet. Därefter skickas förslaget till Kretsloppsplan för Gävle kommun tillbaka till kommunen för fastställande i Kommunfullmäktige senast september 2021.

Inkomna svar

Svar har inkommit från Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kultur och fritidsnämnden, Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Gävle Energi, Gavlefastigheter samt Gavlegårdarna.

Gävle Hamn lämnade svar vid den interna förankringsrundan och har inget ytterligare att tillägga.

Yttrande

Gävle kommuns helhetssyn är sammantaget positiv för Kretsloppsplanen som en sammanhållande plan med idéer till åtgärdsarbete och mål att sikta på i miljöarbetet framöver som bidrar till uppfyllelse av målen i det miljöstrategiska programmet (MSP 2.0) och målområdet Ren och giftfri vardag.

Sektorerna anser över lag att de fem målområdena är relevanta och förstärkt formulerade. Att målen är konkreta men ändå inte detaljstyrande.

Flera verksamheter lyfter att en framgångsfaktor för att genomföra åtgärder enligt denna plan, är att det finns ekonomiska förutsättningar för de mål som föreslås. En synpunkt är att det i dagsläget inte finns tid och resurser att arbeta med alla frågor och det kräver att vi arbetar smart med våra resurser för att nå störst miljönytta totalt sett inom kommunkoncernen.

Några verksamheter anser att det behöver tydliggöras hur detta dokument förhåller sig till övrig styrning för att undvika målkonflikter.

Flera verksamheter anser att uppföljning och rapportering inte får bli tidskrävande och ta tid från åtgärdsarbetet. Verksamheterna vill själva få möjlighet och mandat att hitta nyckeltal som ger stor nytta i verksamheternas åtgärdsarbete istället för att det finns ett gemensamt nyckeltal som gäller samtliga ansvariga för målet. Det har en tydlig koppling till tillitsbaserad styrning att verksamheterna har eget ansvar för arbetet.

Gavlefastigheter beskriver hur de arbetar med frågorna i dagsläget samt vad som kan utvecklas framöver. De har många och mer omfattande synpunkter när det gäller att ändra målformuleringar, innehåll samt ansvarsfördelning etc. som behöver beaktas i färdigställandet av Kretsloppsplanen. Gavlegårdarna har en del liknande kommentarer som Gavlefastigheter och anser till exempel att vissa mål behöver formuleras om.

Gävle Energi lyfter frågan om det är möjligt att hantera så många mål och beskriver utifrån sin verksamhet hur de arbetar med frågorna i dagsläget samt vad som kan utvecklas framöver. De anser också att målområdenas ordning behöver ses över, minska gifter föreslås komma först, som till stor del är överordnat övriga målområden.

Svar på remiss från nämnder och styrelser

Utbildningsnämnden

Utbildning Gävle arbetar redan i den riktning som beskrivs i kretsloppsplanen, utifrån det miljöstrategiska programmet och andra styrdokument. Utbildning Gävle ser positivt på tipsbanken och kommer att se närmare på denna för inspiration.

Utbildning Gävle noterar att på många av målen är alla nämnder och styrelser, och även kommunala bolag och Gästrike återvinnare föreslagna som ansvariga. Utbildning Gävle vill framhålla att uppföljningen i respektive nämnd ska utgå från det som nämnden valt att fokusera på och inte på allt som föreslås i kretsloppsplanen. Det bör vara tydligt att, som det står i kretsloppsplanen, denna visar på mål och riktning och ger förslag på åtgärder men att varje verksamhet ansvarar för att bedöma hur den på bästa sätt kan bidra till att nå målen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Handlingen har en bra och tydlig layout som gör dokumentet lättläst.

Sid 14-15 Målet Hålla rent och snyggt, Deltagare skräpplockardagar
Bör Utbildning vara med? Under målet på sid 26 lyfts särskilt barn och unga som viktiga för att lära ut ett önskat beteende.

Sid 30 Åtgärder och genomförande

Förtydliga i texten var Inspirationsbanken kommer att finnas samt vem som ansvarar för den (det står nu var det kommer att finnas i kursiva bildtexten på sid 31, vilket lätt kan missas)

Sid 49 Fysisk planering och bygglov

Rubriken borde endast vara Fysisk planering och avse hela kedjan från översiktsplanering till bygglov

Förutom att ändra rubriken behöver även första punkten ändras till Ta hänsyn till avfalls- och resurshushållningsfrågor i hela planeringsprocessen från översiktsplan till byggprocessen samt tillhörande rutiner

Inspirationsbanken Fysisk planering

Ändra från öka till utred i åtgärden Öka möjligheterna att detaljplanera allmän platsmark till avfallshanteringslösningar i syfte att optimera markanvändning, tillgänglighet, arbetsmiljö och miljöpåverkan. Detta då åtgärden är mycket komplex och ansvarsfrågan samt konsekvenserna behöver utredas vidare innan man inför detta.

Är det möjligt att ta bort/urskilja dessa åtgärder då de inte syftar till just fysisk planering utan även till andra verksamheter

Använd inte engångsmuggar till reception, väntrum, entré eller till gäster

Använd rätten att reklamera felaktiga varor och returnera fellevererade varor

Erbjud lånematlådor av glas som anställda kan ta med sig när de köper takeaway mat till lunch

Förbjud post-it lappar i verksamheten. Ersätt dem med notislappar som skapats av insamlat kontorspapper

Gör en inventering över vilka plastprodukter som används i er verksamhet för att få överblick av produkter, mängder och leverantörer.

Gällande åtgärden Förenkla möjligheten att besöka ÅVC för ej bilburna besökare står det främst om möjligheten att skapa en hämtservice, inte att utforma gc-vägar el. liknande. En hämtservice tillhör inte området Fysisk planering.

Även åtgärden Påverka hyressättningen/ge hyresbidrag till återbruksföretag som vill etablera sig i handelsintensiva områden känns felplacerad under Fysisk planering.

Socialnämnden

De fem målområdena är relevanta och förståeligt formulerade. De är konkreta men ändå inte detaljstyrande. Det finns ett utrymme för verksamheterna att ta

till sig målen utifrån dess specifika förutsättningar. De exempel på aktiviteter som Socialnämndens verksamheter kan arbeta med för att bidra till målen är i stort relevanta och angelägna.

Genomförande och uppföljning av planen

Det behöver tydliggöras hur detta dokument förhåller sig till övrig styrning för att undvika målkonflikter. Det kan uppstå utmaningar att få in kretsloppsperpektivet i verksamhetsplanerna då dessa på verksamhetsnivå framförallt fokuserar på kärnuppdraget. En framgångsfaktor för Socialnämnden och dess verksamheter att genomföra åtgärder enligt denna plan är att det finns ekonomiska förutsättningar och incitament. Uppföljningen bör i möjligaste mån hållas enkel och göras i samband med annan rapportering.

Planen är välformulerad och enkel att ta till sig. Nycklar till framgång, som beskriver viktiga aspekter för hur det behövs arbeta för att ta oss mot målen är relevanta. Inspirationsbanken är ett bra verktyg för att hjälpa verksamheterna att komma igång med arbetet och finna aktiviteter som är relevanta.

Kultur och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på Kretsloppsplanen. Detta är ett viktigt dokument för en fortsatt hög ambition för Gävle kommuns miljöarbete.

Det är viktigt att styrning av kommunens samtliga planer som rör miljö (miljöstrategiska programmet, Klimatfärdplan och Kretsloppsplan) samordnas.

Innan planen beslutas bör det säkerställas att de finns resurser för de mål som föreslås.

Omvårdnadsnämnden

De fem målområdena är relevanta och förståeligt formulerade. De är konkreta men ändå inte detaljstyrande. Det finns ett utrymme för verksamheterna att ta till sig målen utifrån dess specifika förutsättningar. De exempel på aktiviteter som Omvårdnadsnämndens verksamheter kan arbeta med för att bidra till målen är i stort relevanta och angelägna.

Genomförande och uppföljning av planen

Det behöver tydliggöras hur detta dokument förhåller sig till övrig styrning för att undvika målkonflikter. Det kan uppstå utmaningar att få in kretsloppsperpektivet i verksamhetsplanerna då dessa på verksamhetsnivå framförallt fokuserar på kärnuppdraget. En framgångsfaktor för Omvårdnadsnämnden och dess verksamheter att genomföra åtgärder enligt denna plan är att det finns ekonomiska förutsättningar och incitament. Uppföljningen bör i möjligaste mån hållas enkel och göras i samband med annan rapportering.

Planen är välformulerad och enkel att ta till sig. Nycklar till framgång, som beskriver viktiga aspekter för hur det behövs arbeta för att ta oss mot målen är relevanta. Inspirationsbanken är ett bra verktyg för att hjälpa verksamheterna att komma igång med arbetet och finna aktiviteter som är relevanta.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

De fem målområdena är relevanta och förståeligt formulerade. De är konkreta men ändå inte detaljstyrande. Det finns ett utrymme för verksamheterna att ta till sig målen utifrån dess specifika förutsättningar. De exempel på aktiviteter som Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens verksamheter kan arbeta med för att bidra till målen är i stort relevanta och angelägna.

Genomförande och uppföljning av planen

Det behöver tydliggöras hur detta dokument förhåller sig till övrig styrning för att undvika målkonflikter. Det kan uppstå utmaningar att få in kretslopps-perspektivet i verksamhetsplanerna då dessa på verksamhetsnivå framförallt fokuserar på kärnuppdraget. En framgångsfaktor för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och dess verksamheter att genomföra åtgärder enligt denna plan är att det finns ekonomiska förutsättningar och incitament. Uppföljningen bör i möjligaste mån hållas enkel och göras i samband med annan rapportering.

Planen är välformulerad och enkel att ta till sig. Nycklar till framgång, som beskriver viktiga aspekter för hur det behövs arbeta för att ta oss mot målen är relevanta. Inspirationsbanken är ett bra verktyg för att hjälpa verksamheterna att komma igång med arbetet och finna aktiviteter som är relevanta

Gavlefastigheter

I förslag till Kretsloppsplan för Gävle kommun finns fem målområden och ett antal mål under dessa. Gavlefastigheter föreslås vara ansvarig för sex mål i planen. Gavlefastigheters synpunkter och kommentarer till målen beskrivs nedan sorterat under de målområden som målen tillhör.

Förebygga resursslöseri

Mål: Antal genomförda byggprojekt där beställaren arbetat aktivt med förebyggande av avfall ska öka.

Målvärde: Ökning per år hos de kommunala bostads- och fastighetsbolagen (antal projekt).

Målet syftar till att minska avfallsmängderna i byggprojekten. Det är en fråga som Gavlefastigheter identifierat att vi behöver arbeta mer med framåt. Vi ser inledningsvis behov av att hitta sätt att följa upp avfallsmängder i byggprojekten och göra det synligt vilka mängder och fraktioner som finns. Vi behöver också studera goda exempel och i dialog med entreprenörer och projektörer se hur vi på bästa sätt kan arbeta för att minska avfallsmängderna.

Synpunkter:

Såsom målet är formulerat i remissutgåvan kommer nog uppföljningen ta mycket tid. Gavlefastigheter har 2020 haft 14 pågående byggprojekt i genomförandefas. Det är därmed tidskrävande att årligen granska om alla byggprojekt har ett aktivt arbete med avfall. Under första åren behöver vi i så fall ta fram ett standardiserat arbetssätt för vad ett aktivt förebyggande av

avfall innebär så att vi får en effektiv mätmetod kommande år. Vi önskar här möjlighet att själva forma uppföljningen på ett sätt så att vi får så stor nytta av den som möjligt.

Framtagande av mätmetoden kommer ta en del tid från åtgärdsarbetet. Ett alternativ är att vi vid rapporteringen får beskriva var i utvecklingsarbetet vi befinner oss på en övergripande nivå. Vi redovisar då initialt årligen vad vi gjort istället för att lägga tid på statistik. I vårt utvecklingsarbete med att förebygga avfall i byggprojekt planerar vi att börja mäta avfallsmängder i projekten, så om och i så fall när vi hittat en effektiv uppföljning för detta kan den uppföljningen då kopplas till detta mål.

Förslag till ny målformulering:

Gavlefastigheter och Gavlegårdarna ska aktivt förebygga avfall i sina byggprojekt.

Återanvända

Mål: Ett pilotprojekt för att se över hinder och möjligheter för att återanvända bygg- och rivningsavfall ska genomföras.

Målvärde: genomfört 2022 - ja/nej.

Gavlefastigheter är positiv till att utreda hur vi kan arbeta med cirkulära flöden i byggprojekt och i den löpande förvaltningen som en del i vårt arbete med att bidra till målet om en Klimatneutral kommun. Vi har tre områden som vi fokuserar på i klimatarbetet: energi, transporter samt material och avfall.

Synpunkter:

Gavlefastigheter instämmer med inriktningen i målet. Vi ser både möjligheter och hinder och ett behov av att samverka i dessa frågor. Det är bra att målet är formulerat som en åtgärd. Vi befinner oss i ett tidigt skede i arbetet och därför är denna typ av åtgärds mål att föredra. Däremot behöver nog benämningen av utvecklingsarbetet i målet ses över. Är det ett pilotprojekt, en förstudie eller en utredning? Vad ska uppnås i arbetet? Gavlefastigheter tror att benämningen förstudie eller utredning passar bättre än pilotprojekt.

Gavlefastigheter önskar att arbetet resulterar i ett bra underlag och en rekommendation till fortsättning för berörda aktörer i det fortsatta arbetet med att skapa mer cirkulära flöden av byggnadsmaterial i byggprojekt och i den löpande förvaltningen. Det innebär konkret att arbetet behöver resultera i underlag i frågor om aktörer och marknad, affärsmodeller, logistik, behov av ytor, ansvar för eventuell "byggnadsmaterialpool", samt om det går att hitta flöden utan lagerhållning. Arbetet behöver också visa vad det innebär för byggprojekten, ekonomi på kort och lång sikt, metoder och arbetssätt, hur vi identifierar material och produkter som kan sparas och arbetssätt att identifiera värden och marknad för produkterna samt vilka lagar och regler vi har att förhålla oss kring detta osv. Dessa två delar, byggprojektfrågan och logistikfrågan hör ihop och är beroende av varandra, och det är därför viktigt att dessa frågor utreds parallellt. Det bör göras en övergripande SWOT-analys och även jämföras vilka miljö- och ekonomiska vinster olika alternativ får i ett livscykelerspektiv. Det

är bra om entreprenörer involveras tidigt i arbetet och att samverka med dem upprättas i återbruksfrågan.

Gavlefastigheter önskar att utredningen resulterar i olika alternativ till genomförande utifrån både öppen marknad och kommunalt ägande, eftersom detta är ett politiskt beslut i slutändan.

Återvinna

Mål: Mängden restavfall ska minska

Mål: Av allt matavfall som uppkommer, ska andelen som utsorteras och återvinns till biogas och biogödsel öka.

Mål: Andelen förpackningar och tidningar som sorteras ut till återvinning ska öka.

Synpunkter:

I remissutgåvan föreslås Gästrikre återvinnare, Gavlegårdarna, Gavlefastigheter samt alla nämnder och styrelser som ansvariga för ovanstående tre mål. Gavlefastigheter kan inte stå som särskilt utpekat ansvarig för målet, utan bör istället ingå i gruppen "alla nämnder och styrelser". Vårt ansvar kring hyresgästernas källsortering är begränsad. Vi ansvarar för sorteringsmöjligheterna utomhus men invändigt är källsorteringen hyresgästernas ansvar, även för de möbler och informationsskyltar som används. Detta är reglerat i den gränsdragningslista som tydliggör hyresgästens ansvar i vårt hyresförhållande.

Hålla Rent och Snyggt

Mål: Upplevelsen av trygghet utanför kommunala fastigheter ska öka.

Målet är i linje med Gavlefastigheters arbete för minskad skadegörelse i Nolla Sabbet, vilket är en prioriterad fråga för Gavlefastigheter. Vi arbetar även med att installera trygghetskameror vilket också bidrar till målet. Vi följer årligen upp områdena "skötsel av gård" och "städning av gård" i vår NKI-undersökning (Nöjd Kund Index).

Synpunkter:

Gavlefastigheter önskar att målet omformuleras så att även trygghet inom fastighetsgräns ingår, eftersom det är där vi har rådighet. Om det med kommunala fastigheter menas kommunala byggnader, så bör texten ändras till det sistnämnda. Fastighet är ett begrepp som används i betydelsen ytan inom fastighetsgräns.

Mål som berör alla nämnder och styrelser

Utöver ovanstående sex mål där Gavlefastigheter är särskilt utpekat ansvarig, så finns mål där alla nämnder och styrelser föreslås ansvariga. Dessa mål handlar om följande frågor:

Förebygga engångsartiklar av plast

Förebygga hushållsavfall

Upphandla produkter utan farliga ämnen

Efterfråga återvunnen plast

Upphandling av produkter utan farliga ämnen en prioriterad fråga för Gävlefastigheter och det är något vi arbetar med redan idag. Det är ett kontinuerligt arbete som kräver tid och engagemang och stegvis förbättring och utveckling. Vi kommer att fortsätta ägna tid åt denna fråga eftersom arbetet ger stor miljönytta och är därmed prioriterat för oss. Vi bedömer att vi i dagsläget inte kommer att arbeta med övriga tre mål. I alla byggprojekt använder vi Byggvarubedömningen som ett verktyg för att välja bra produkter och material ur miljö- och hälsosynpunkt och utifrån bland annat kemiskt innehåll. Gävle Drift & Service som hanterar kemiska produkter i den dagliga verksamheten arbetar systematiskt med att förbättra kemikaliehanteringen och har rutiner och digitala verktyg för att minimera dess negativa miljö- och hälsopåverkan.

Synpunkter:

Att upphandla produkter helt utan farliga ämnen är i vissa fall omöjligt, men däremot kan vi undvika upphandling av farliga ämnen. Vi önskar att formuleringen av målet ses över utifrån detta.

Uppföljningen

Gävlefastigheter är positiv till att det i planen framgår att arbetsinsatsen i uppföljningen ska minimeras och inte tar kraft från åtgärdsarbete. Det kan vara en del i ett mer tillitsbaserat arbetssätt i uppföljningen, som bland annat mer bekräftar effekterna, är stödande och påhejande i arbetet. Det är också bra att det öppnas för en dialog och utvärdering kring uppföljningen så att vi i samverkan hittar en lagom nivå och får möjlighet att utveckla uppföljningen på ett sätt som ger oss störst nytta och effekt.

Gävlefastigheter önskar att verksamheterna själva får möjlighet och mandat att hitta nyckeltal som ger stor nytta i verksamheternas åtgärdsarbete istället för att det finns ett gemensamt nyckeltal som gäller samtliga ansvariga för målet. Det blir ett bra sätt att minska att uppföljningen tar tid från åtgärdsarbetet och har också tydlig koppling till tillitsbaserad styrning.

Flera ansvariga för mål

I förslaget till kretsloppsplan finns flera målsansvariga för målen och även några mål där alla nämnder och styrelser ansvarar för målen. Gävlefastigheter ser risker med att det är flera ansvariga. Flera ansvariga kan innebära svårigheter att nå målen då allas ansvar kan innebära ingens ansvar. Det kan också innebära ineffektivt arbete att samtliga nämnder och styrelser ska arbeta med vissa mål, då olika verksamheter troligtvis uppnår olika stora miljönyttor i olika miljöfrågor.

Den fråga som innebär störst miljönytta för en verksamhet behöver inte vara densamma för en annan. Tiden och resurserna räcker inte till att arbeta med alla frågor. Vi behöver arbeta smart med våra resurser för att nå störst miljönytta totalt sett inom kommunkoncernen. Att nämnder och bolag årligen ska följa upp och redovisa arbetet inom frågor där de inte gör någon större miljönytta medför stor administration utan att någon miljöeffekt uppnås.

Gävle Energi

I förslaget finns fem målområden, dessa är:

1. Förebygga resursslöseri
2. Minska gifter i kretsloppet
3. Återanvända
4. Återvinna
5. Hålla rent och snyggt

Kommentar

Ordningen på målområdena borde förslagsvis omprioriteras så att Minska gifter i kretsloppet kommer först då det känns viktigast och är till stor del överordnat övriga målområden. Varje målområde har ett antal underliggande mål, klarar man att hantera så många mål?

Inom målområdena finns ett antal mål där alla nämnder och styrelser pekats ut som ansvariga och de berör Gävle Energi (GEAB) direkt. Dessa handlar om att:

Förebygga engångsartiklar av plast

Kommentar: Pågående, åtgärder har vidtagits hos GEAB

Förebygga hushållsavfall

Kommentar: Mycket begränsat hos GEAB. Här handlar det mest om att informera, skapa kunskap och eftertanke.

Upphandla produkter utan farliga ämnen

Kommentar: Arbete pågår men för att komma ännu längre krävs god vägledning och kompetens i upphandlingsprocesserna. Viktigt att rutiner för kemikalier och farligt avfall finns och att stöd finns att få hos våra myndigheter och Gästrikre Återvinnare när det gäller det praktiska arbetet.

Minska mängden restavfall

Kommentar: Kunskap och eftertanke vid inköp och goda förutsättningar för sortering skapar möjligheter. Ju enklare det blir att göra rätt, desto bättre resultat får vi.

Öka sortering och återvinning av matavfall

Kommentar: Goda förutsättningar för sortering finns hos GEAB. När det gäller matavfall är det viktigt att informationen och kunskapsspridningen blir bättre när det gäller biogasproduktionen och dess fördel i den cirkulära ekonomin.

Öka sortering och återvinning av förpackningar och tidningar

Kommentar: Goda förutsättningar för sortering finns hos GEAB

Sammanfattningsvis kan sägas att GEAB arbetar inom de gemensamma målen. De viktigaste besluten när det gäller avfall tar vi när vi köper in produkter. Detta borde förstärkas och tydliggöras, dvs. vad väljer vi för material, möjligheten att reparera saker, hur vi bygger, vilket byggmaterial som används mm. Förutom ovanstående målområden finns det exempel på hur och med vad olika verksamheter kan arbeta för att bidra till målen. För Energiverksamheterna är dessa:

Inarbete relevanta mål i verksamhetsplaner

Kommentar: Lika viktigt som relevanta mål är att vi har tydliga instruktioner och skapar bra förutsättningar kring hur vi ska hantera avfall.

Hållbar hantering av aska och slagg.

Kommentar: Kan innebära allt från att återföra askan till skogen, till att använda den för byggande eller göra material av den. Att använda askor som en resurs i konstruktioner och byggande (ex. täck-/tätmaterial på deponier, i vägkonstruktioner, rörgravar, byggmaterial) har länge varit en ambition, men det är inte helt enkelt att komma framåt. För att komma framåt i de frågorna krävs miljömyndigheternas delaktighet, kunskap och mod att fatta beslut.

Mottagningskontroll

Kommentar: Det vi använder som bränsle i våra pannor blir aska. För att kunna använda askorna och minimera risken för spridning av föroreningar är flödet ända från leverantör till mottagning viktig att arbeta med.

Återföring av aska

Kommentar: Ren bioaska kan spridas i skogen för att föra tillbaka mineralerna.

Hållbar hantering och förebyggande av avfall från elnät och fjärrvärme-produktion.

Kommentar: Ett arbete som pågår och kommer att utvecklas.

Hållbar hantering av schaktmassor och asfalt från arbete på distributionsnät

Kommentar: Omgärdas av en hel del regler som inte alltid är lätta att hantera, vilket kan begränsa möjligheterna att återanvända material.

Sortering och rätt omhändertagande i den egna verksamheten

Kommentar. Se tidigare kommentarer

Exemplen känns relevanta för den verksamhet som GEAB bedriver.

Efterfråga återvunnen plast

Kommentar: Måste finnas som en parameter vid upphandlingar.

Det finns en oro kring krav på ytterligare rapportering. Det finns en risk att vi skapar administration i stället för mer praktiskt arbete som leder till hållbara resultat. Vårt ansvarstagande, tillgängligheten att lämna avfall, att vi kan hitta svar och få stöd när vi blir osäkra i vår hantering är viktiga för resultatet. Uppföljning måste ske i samverkan med övrig uppföljning som till exempel miljöstrategiska planen och andra styrdokument från kommunen och med tydlig och enkel utformning.

AB Gavlegårdarna

AB Gavlegårdarna har med intresse följt och deltagit i utformningen av förslaget till ny Kretsloppsplan för Gävle kommun. Möjligheter till att tillsammans med övriga intressenter i frågan, ge vår syn på och påverka kretsloppsplanens utformning och innehåll har givits i en tillfredsställande omfattning.

AB Gavlegårdarnas svar på frågor ställda i remissmissiv

Är de föreslagna mätbara målen relevanta för kommunen? Vill ni föreslå att något mål utgår, tillkommer eller omformuleras?

AB Gavlegårdarnas svar: AB Gavlegårdarna bedömer att de 5 målområden som anges i förslag till Kretsloppsplan är relevanta för kommunen, främst av orsaken att de förefaller passa väl med de tre målområdena i MSP 2.0.

Avseende mål för att Förebygga resursslöseri och då speciellt relaterat till bygg- och rivningsavfall så anser AB Gavlegårdarna att det förebyggande arbetet i form av tidiga dialoger med entreprenörer inklusive kravställande kring uppföljning och redovisning kan vara värt att övervaka. Mål för mängder avfall, till exempel kg avfall /m² för nybyggnation respektive renovering kan också utgöra ett mer konkret mål.

Avseende mål för att Minska gifter i Kretsloppet och då speciellt relaterat till reduceringen till 0% farligt avfall i restavfall så vill AB Gavlegårdarna poängtera att nivån 0% farligt avfall i restavfall förutsätter att allt farligt avfall sorteras ut korrekt från hushållen vilket innebär att AB Gavlegårdarna inte har full rådighet över de åtgärder som behövs för att nå detta mål.

Avseende mål för att Återanvändning och då speciellt relaterat till de tre delmålen för grovavfall så anser AB Gavlegårdarna att:

- Det fortfarande slängs en hel del användbara saker som skulle kunna återanvändas. Målet tolkas av Gavlegårdarna som att mer av detta ska lämnas in till mottagningarna för användbara prylar på återvinningscentralerna och att för att göra en större förflyttning mot målet så behöver förutsättningar för ökad inlämning till mottagningarna skapas.

- Kommunerna är en viktig aktör som kan bidra till ökad återanvändning genom att kommunala verksamheter återanvänder produkter och efterfrågar begagnat.

- Då frågan hur fler användbara saker kan återanvändas istället för att slängas är komplex och har en del otydligheter kring ansvarsförhållanden så bör en förstudie, alternativt ett pilotprojekt genomföras innan konkreta målnivåer beslutas.

Avseende mål för att Bygg- och Rivningsavfall och då speciellt kring det pilotprojekt för att se över hinder och möjligheter för att återanvända bygg- och rivningsavfall som planeras, så anser AB Gavlegårdarna att det bör beaktas att det för närvarande inte finns någon lokal, organiserad återanvändning av bygg- och rivningsavfall. Frågans komplexitet och ansvarsförhållanden är en utmaning. För att komma framåt bör en förstudie alternativt ett pilotprojekt genomföras, vilket förutsätter att resurser avdelas för arbetet. Efter genomförd förstudie/pilotprojekt bör nya mål beslutas.

Avseende mål för Återvinning och då speciellt kring minskning av restavfall så tolkar AB Gavlegårdarna detta mål som en variant av målen om att öka återvinningen av matavfall, förpackningar och tidningar. Eftersom mycket stora

mängder restavfall har sitt ursprung från Gavlegårdarnas hyresgäster föreslås därför istället konkreta målvärden för mängden restavfall.

Avseende mål för Återvinning och då speciellt kring hantering av matavfall så vill AB Gavlegårdarna poängtera att detta mål finns i nuvarande avfallsplan och att det även är ett nationellt mål. Den nationella målnivån är 50%. I Gävle kommun finns goda förutsättningar att nå högre och siktet är därför inställt på 70%. Gavlegårdarna tolkar målet som att minst 70% av allt matavfall som uppkommer, ska sorteras och lämnas till återvinning och bli till biogas och biogöd-sel.

Avseende mål för Återvinning och då speciellt kring ökad återvinning av förpackningar och tidningar så vill AB Gavlegårdarna poängtera att detta mål finns i nuvarande avfallsplan. I Gävle kommun finns goda förutsättningar för att nå 70%. Gavlegårdarna tolkar målet som att minst 70% av alla förpackningar och tidningar ska sorteras och lämnas till återvinning.

Avseende mål för Återvinning och då speciellt kring ökad materialåtervinning av grovavfall så ser AB Gavlegårdarna ett behov av förtydliganden kring ansvar för insamling av grovavfall i Gävle Kommun. Från AB Gavlegårdarnas perspektiv så är det önskvärt att Gästrike Återvinnare får ett tydligare ansvar för insamling av hushållens grovavfall och farligt avfall.

Avseende mål för Återvinning och då speciellt kring minskad förekomst av textilier i restavfall så befarar AB Gavlegårdarna väsentliga kostnadsökningar om det kommer ytterligare krav på fraktioner som ska samlas i de återvinningsrum som Gavlegårdarna förvaltar. Mer utrymme för låsbara kärl för textil behöver skapas vilket medför att fler underjordsbehållare kommer att behövas för mat- och restavfall.

Avseende mål för Hålla rent och snyggt och då speciellt kring att förebygga nedskräpning så drar AB Gavlegårdarna följande slutsatser:
- Målet om trygghet fokuserar på upplevd trygghet i utemiljö. Målet baseras på insikter från forskning som visar på en koppling mellan nedskräpning, skadegörelse och otrygghet. Omvänt skapar en ren, omhändertagen utemiljö stolthet, identitet och värde. Upplevd trygghet är samtidigt ofta ett mål med koppling till affärskritiska aspekter som kundupplevelse bland boende i ett lägenhetsbestånd. Bred samverkan mellan berörda aktörer, till exempel inom områdena social hållbarhet, teknik, gata, park, renhållning och fastighet, är en betydande framgångsfaktor tillsammans med att arbeta med beteendevetenskapliga metoder.

- Avseende de två alternativen till målbilder relaterade till dumpning så bör det nämnas att dumpning är ett komplext problem som förekommer i olika storleksgrad såväl ute i skog och obebyggd mark som i bostadsområden. Ofta sker detta i anslutning till återvinningsstationer. Oavsett anledning är det viktigt att få kännedom om att dumpning skett för att snabbt kunna vidta åtgärder. Därför är allmänhetens kunskap och engagemang kring att felanmäla dumpning och nedskräpning ett viktigt verktyg i det strategiska arbetet.

Hur ser de olika nämnderna och styrelserna i kommunkoncernen på sin roll i arbetet att förverkliga Kretsloppsplanen och dess mål? Har verksamheterna den information och de förutsättningar de behöver?

AB Gavlegårdarnas svar:

AB Gavlegårdarnas styrelse inkluderar förväntningar på måluppfyllelse i linje med kretsloppsplanen i sin bolagsstyrning. I bolaget finns miljöledning i enlighet med standardkrav i ISO 14001 etablerad sedan länge och en därtill hörande organisation som säkerställer att den information och de förutsättningar som behövs för framgångsrik miljöledning finns tillgänglig. Ett miljöprogram för verksamheten finns utformat vilket styr verksamhetens olika delar mot måluppfyllelse i både de kortsiktiga och långsiktiga mål som bolaget behöver uppnå för att bidra till måluppfyllelse i MSP 2.0 och därmed också målen i kretsloppsplanen. Mål följs upp vid återkommande tillfällen och resultat rapporteras återkommande till bolagsledning och styrelse.

3. Vilka nämnder eller bolag vill kommunen utse som ansvariga för respektive mätbart mål? Vi önskar att ni justerar och kompletterar tabell 1 i kapitel 4 "Mål" med ansvariga nämnder och styrelser.

AB Gavlegårdarnas svar:

AB Gavlegårdarna tolkar in att bolaget har ett ansvar i de mål där bolag eller styrelse är uppsatt som ansvariga i målformuleringen.

4. Är innehållet i förslaget relevant och tydligt eller behövs förtydliganden?

AB Gavlegårdarnas svar:

Förslaget bedöms vara relevant av AB Gavlegårdarna. Gavlegårdarna anser vidare att Kretsloppsplanen kan förtydligas ytterligare om påpekanden i detta remissyttrande beaktas.

5. Hur kan kommunen implementera Kretsloppsplanen i sin styrning och uppföljning på ett bra sätt? Behöver planen förtydligas med avseende på styrning, genomförande och uppföljning?

AB Gavlegårdarnas svar: Utgående från de övergripande målen i MSP2.0, där målsättningar relaterade till kretsloppet ingår, har AB Gavlegårdarna utformat ett miljöprogram som i sin tur styr verksamhetens olika delar mot måluppfyllelse i både de kortsiktiga och långsiktiga mål som bolaget behöver uppnå för att bidra till måluppfyllelse i MSP 2.0 och därmed också målen i kretsloppsplanen. AB Gavlegårdarna har emellertid som önskemål att få möjlighet att följa övriga aktörers insatser och resultat i samband med årsredovisningar och tertiärrapporter.

6. Hur skulle en bra struktur för genomförandet av Kretsloppsplanen se ut i kommunkoncernen med till exempel arbetsgrupper, referensgrupper eller andra strukturer?

AB Gavlegårdarnas svar: AB Gavlegårdarna har inte någon klar uppfattning kring hur en bra struktur för genomförandet av Kretsloppsplanen skulle se ut men har för avsikt att aktivt delta i de arbetsgrupper, referensgrupper eller andra strukturer som sätts upp.

Beslutet ska skickas till

Gästrike Återvinnare

*Erik Holmestig
Kommunalråd
Samhällsbyggnadsutskottet
nering*

*Lars Wedlin
Planeringschef
Övergripande pla-*